

AZ ŐRISZENTPÉTERI TÉGLAÉGETŐ KEMENCE /XVI. SZ. ELEJE/

A kemencét az agyagos domboldalba építették, oldalfalát az átégetett agyagfal alkotja. Fűtőcsatornája keményre átégetett agyag. Használatának korát a belőle előkerült edény töredékek, kályhacsempék az 1500-évek elejére kelteznek. Kétméretű téglát égettek benne: 29x14x9 cm és 24x15x5 cm. Ezek megegyeznek a vár tégláinak méreteivel. Az égetés csúcshőmérséklete 1000 °C lehetett. Az egyes gyártásmenetekben 900 °C körüli hőmérséklet elérésére törekedtek.

A régészeti és néprajzi irodalom megkülönböztet boksakemencét- amikor magából az égetendő téglából rakták a boltozatot és a mezei vagy táborig kemencét, amikor szilárd anyagból épített oldalfal van, de a tető szabad. Az őriszentpéteri kemence átmenetet képez a kettő között. Olyan boksakemence, amelynek alul 1m magasságig az átégetett agyagfal szilárd oldalfalat biztosít. A nagy szemű kavics tárolta a hőt a téglák között és a rostély szerepét is betöltötte. Fölötte boksaszerűen rakták a téglát, légjáratokat hagyva. A nyers téglát tetőfedő cseréppel és köpenytéglával borították és agyaggal burkolták. A füst felül távozott. Az égetés 6-8 napig tartott. Amikor a tűz fehéren izzó lett, a tüzelőnyílást betapasztották. A lehűlés 8 napig tartott. Ezután leszedték köpenyt. Szétszedték a kemencét olyan állapotúra, ahogyan a feltáráskor megtaláltuk. Jó minőségű téglát égettek. Több tégláégető kemence lehetett itt. 1648. március 2-án kelt levelében Batthyány Ádám kapitány utasította Jobbágy Jeremiás németújvári (ma Güssing, Ausztria) tisztartóját, hogy a szentpéteri kastély mindkét kapuja fölé vigyázzó górért építtessen, egyben hagyja meg a tégláégetőnek, hozassa rendbe a kemencéket és téglaszíneket és kezdje meg a téglakészítést, a pallérok pedig adják meg a készítendő téglák mennyiségét. A tégláégető kemencék tehát a várhoz tartoztak és kora tavasztól késő őszig üzemeltek.